

Nr 455.

Av herr Ewerlöf, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa frågor om det mindre och medelstora handelstonnaget.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 191 ha framlagts vissa förslag till stödåtgärder för den mindre sjöfarten. Bland annat har föreslagits en sådan ändring av bestämmelserna om försäkring av fartyg, för vilka lån sökas i statens lånefond för den mindre skeppsfarten, att försäkring skulle kunna godtagas såsom säkerhet för lån även om försäkringsvillkoren stipulerade viss självrisk för försäkringstagaren. Härigenom skulle lånefonden såsom säkerhet kunna godkänna även försäkring i ömsesidiga försäkringsbolag, vilkas försäkringsvillkor som regel innefatta viss självrisk för försäkringstagarna. De framställningar i denna riktning, som gjorts från Sveriges segelfartygsförening och ett par ömsesidiga försäkringsföreningar, äro emellertid både ofullständiga och vilseledande i framställningen av sakläget i försäkringsfrågan. Då diskussionen i fortsättningen helt knutits till de ömsesidiga försäkringsbolagen har följden blivit ett slutyrkande, som innebär en diskriminering av försäkringsaktiebolagen, vilket knappast torde ha varit Kungl. Maj:ts avsikt.

De lokala och regionala ömsesidiga sjöförsäkringsbolag (-föreningar), som bedriva kaskoförsäkring av mindre tonnage, ha av kontroll- och kostnadsskäl funnit det nödvändigt att i sina försäkringsvillkor föreskriva viss självrisk för försäkringstagarna. Sjöförsäkringsaktiebolagen däremot ha kunnat erbjuda försäkringar såväl med som utan självrisk. Då den statliga fondens lånevillkor föreskrivit fullt försäkringsskydd, ha sjöförsäkringsaktiebolagen kunnat lämna ett sådant skydd och därigenom möjliggjort för redarna att erhålla lån.

I de framställningar, som nu gjorts om uppmjukning i lånevillkoren, ha uppgifterna om försäkringskostnaderna i tre betydelsefulla hänseenden varit ofullständiga och vilseledande.

1. Det är orimligt att göra jämförelser mellan premiekostnaden för en försäkring *med* självrisk och för en försäkring *utan* självrisk. Uppenbarligen måste premien vara lägre om försäkringstagaren själv står en del av risken.
2. Det är över huvud taget omöjligt att göra jämförelser mellan premierna för olika försäkringar om ej samtidigt försäkringsvillkoren

fullständigt redovisas. Premiekostnaden måste givetvis bedömas med utgångspunkt från det riskskydd försäkringen ger enligt försäkringsvillkoren.

3. Det är vilseledande att jämföra *årsavgiften* för försäkring (medlemskap) i en ömsesidig försäkringsförening och den premie ett försäkringsaktiebolag noterar. Den ömsesidiga föreningen har nämligen möjlighet att i efterhand företaga extra uttaxering bland medlemmarna om årsavgifterna icke skulle räcka till betalning av inträffade skador, medan aktiebolagen icke ha denna möjlighet utan måste redan från början kalkylera med viss skadereserv i premien.

Av det anförda torde framgå, att de på sid. 4 i propositionen återgivna siffrorna angivande "besparingar" för redarna vid försäkring i ömsesidiga försäkringsföreningar sakna reellt underlag.

Om statsmakterna nu äro beredda att uppmjuka villkoren för lån från statens lånefond för den mindre skeppsfarten så till vida att såsom säkerhet för lån skulle godtagas kaskoförsäkring utan hinder av att försäkringsavtalet innehåller förbehåll om viss självrisk för försäkringstagaren, så bör denna nya regel gälla oavsett om försäkringsgivaren är ett ömsesidigt försäkringsbolag eller ett försäkringsaktiebolag. Den första punkten i Kungl. Maj:ts hemställan innebär emellertid i sin formulering en diskriminering av försäkringsaktiebolagen därigenom att den endast tager sikte på de ömsesidiga försäkringsbolagen.

Under åberopande av det anförda hemställles,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Majt:s proposition nr 191 angående vissa frågor om det mindre och medelstora handelstonnaget måtte vidtaga sådan ändring att första punkten i propositionens hemställan erhåller följande lydelse:

"att såsom säkerhet för lån från statens lånefond för den mindre skeppsfarten må godtagas försäkring utan hinder av att försäkringsavtal innehåller förbehåll om viss självrisk".

Stockholm den 21 april 1953.

K. G. Ewerlöf.